

OSCAM 2025-2028

MUSEUM
ART
CONTEMPORARY
OPEN SPACE

0. PROLOOG

Shout out to everyone building their own table. No more asking for a seat.

Deze tekst, afkomstig van het speelse en krachtige werk van Brian Elstak draag ik sinds zijn tentoonstelling L.O.B.I Arcade in 2021 bij OSCAM met mij mee. In datzelfde jaar werd Sylvana Simons de eerste zwarte vrouwelijke fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Twee jaar later is zij met Bij1 haar zetel in de kamer kwijt, en kozen 2,5 miljoen Nederlanders afgelopen november 2023 voor een partij die openlijk een groot deel van onze bevolking uitsluit. Hoewel het me soms moedeloos maakt, drijft het me nog sterker om ruimte te maken voor ondergerepresenteerde stemmen en perspectieven in onze samenleving.

Waar we in onze politiek stappen achteruit lijken te zetten, zijn er in de culturele sector juist noodzakelijke sprongen voorwaarts gemaakt. Afgelopen jaren openden culturele instellingen massaal hun deuren voor makers van kleur. Maar eenmaal binnen ervaren veel van deze kunstenaars dat zij hun weg binnen het systeem nog altijd moeilijker kunnen vinden dan hun witte collega's. Omdat zij de 'taal' die er gesproken wordt niet spreken of hun werk niet past binnen de gevestigde referentiekaders. Nog steeds zie ik hen vaker terug in het randprogramma dan op het hoofdpodium, of blijken ze vooral te fungeren als token in communicatie-uitingen en subsidieaanvragen. Ook bij OSCAM ervaar ik dat regelmatig.

De eerste stappen naar een inclusieve cultuursector zijn gezet, maar de volgende stappen zijn veel lastiger. Het veranderen van je eigen organisatie, het loslaten van je eigen denkkaders over wat kunst is of hoort te zijn. Om de ander écht ruimte te geven om zijn/haar/hen verhaal te vertellen op eigen voorwaarden. Zoals notabene Rutger Pontzen het zo treffend verwoordde in de Volkskrant (17 mei 2023): "Emancipatie [houdt] niet zozeer in dat iedereen mee mag doen

zolang-ie maar binnen de vroegere lijntjes kleurt, maar dat iedereen meedoet volgens zijn of haar eigen regels. Aandacht voor niet-westerse, vrouwelijke enoutsiderkunst en kunstenaars is niet vrijblijvend. Het heeft consequenties. Het is alles of niets. Wie kunstenaars uitnodigt met een afwijkende smaak, een andere stijl, zonder academische opleiding, met een nieuwe opvatting over wat het kunstenaarschap is, met een verscheidenheid aan seksuele belevingen en een tot dan toe ongekend ideaal, haalt kunst in huis die in eerste instantie zal bevreemden, althans voor de gemiddelde museumkaarthouder".

Meedoen volgens je eigen regels blijft lastig. OSCAM is inmiddels een veelgevraagd samenwerkingspartner, maar nog te vaak zijn die samenwerkingen gegrond op de voorwaarden van onze partners, en niet die van onszelf. Er wordt een groot beroep gedaan op ons creatief kapitaal en *thought leadership*. Ook ik word via alle mogelijke kanalen benaderd en onder druk gezet om deel te nemen aan projecten of simpelweg gebruikt voor *quick wins*. Kun je me even de namen van tien kunstenaars van kleur mailen die we kunnen benaderen voor ons project? Dat kost toch maximaal een uurtje? Nee, dat kost al meer dan 25 jaar van mijn werkende leven. Om de weg vrij te maken voor deze makers, en te zorgen dat het lijstje überhaupt te maken is.

Inmiddels voel ik dat OSCAM zijn plek in het culturele veld heeft geclaimd. Ik ben trots op het voorliggende plan, waarin we stevige keuzes maken die voortkomen uit onze ontwikkeling van de afgelopen jaren. De komende jaren bouwen we ondanks - of juist dankzij - de recente verkiezingsuitslag met meer gedrevenheid dan ooit door aan onze eigen tafel en aan ons eigen huis, op onze eigen voorwaarden.

Lobi,
Marian Duff

1. PROFIEL

MISSIE

OSCAM maakt ruimte voor makers en bezoekers om deel uit te maken van een creatieve community waarin we samen eigenaar zijn van en betekenis geven aan de verhalen uit de samenleving van nu. We werken aan deze maatschappelijke missie als interdisciplinaire museale landingsplaats, van waaruit we tentoonstellingen en educatieve en participatieve (context)programma's realiseren. Daarbij maken we zowel voor als achter de schermen ruimte voor in de museumwereld ondervertegenwoordigde groepen.

VISIE

In de samenleving die wij voor ogen hebben neemt iedereen op basis van gelijkwaardigheid deel aan het maatschappelijk leven en vormt kunst en cultuur voor iedereen een rijke bron van kennis, herkenning en inspiratie. OSCAM gelooft dat kunst de kracht heeft onszelf en de wereld (opnieuw) te verbeelden en daarmee te veranderen. Kunst kan de status quo bevragen, uitdagen en nieuwe perspectieven bieden. Het geeft de mogelijkheid je verhaal te vertellen of je in het verhaal van een ander te herkennen.

In onze Open Space maken we ruimte voor makers en perspectieven die in de wereld van kunst en cultuur nog onvoldoende worden vertegenwoordigd of deelnemen. We zijn niet bang om maatschappelijk beladen thema's aan te snijden, ook als die ons persoonlijk raken. We cureren verhalen die het dominante narratief uitdagen, en zetten daar gelaagde en geleefde ervaringen tegenover. Ervaringen die verrassend, eerlijk en soms heftig zijn, maar waaruit vooral veerkracht en creativiteit spreekt. OSCAM werkt vanuit de visie dat cultureel erfgoed wordt gevormd door alle cultuuruitingen waaraan mensen hun identiteit ontleen en waarmee ze hun verhaal vertellen. We presenteren de culturele rijkdom van Amsterdam Zuidoost in relatie tot Nederlandse en internationale hedendaagse kunst, mode en design.

Als laagdrempelig museaal platform en open community betrekken we bekende en onbekende creatieve talenten bij onze tentoonstellingen en activiteiten om ons jonge publiek te inspireren. We laten zien dat er prachtige dingen gebeuren als je jonge mensen vertrouwen geeft, ook als ze niet per se een diploma hebben van een gevestigd instituut. Voor startende makers zijn we een brug naar andere kunst- en maatschappelijke instellingen in Amsterdam en ver daarbuiten.

OSCAM is stevig geworteld in Amsterdam Zuidoost en verbindt zich actief met dit stadsdeel. We zijn gedreven om daar verschillende communities te interesseren voor kunst, mode en design. We willen dat zoveel mogelijk mensen zich eigenaar van die bronnen voelen, omdat dit een bijdrage levert aan de kracht van de gemeenschap en aan het gevoel van eigenwaarde. Naast onze tentoonstellingen maken we een breed programma met laagdrempelige activiteiten, zodat zoveel mogelijk mensen kennismaken met de perspectieven en verhalen van nieuwe makers uit de eigen gemeenschap en er ver voorbij. OSCAM laat zien: als cultuur van iedereen is, is iedereen van cultuur.

TERUGBLIK

Sinds onze start in november 2017 als pop-up museum bij de viering van 50 jaar Bijlmer is OSCAM continu in beweging gebleven. We realiseerden alleen al in de eerste vijf jaar van ons bestaan 57 tentoonstellingen, 51 Speak Sessions en nog eens 77 andere contextprogramma's.

Het aantal en de vorm van de activiteiten die OSCAM afgelopen jaren realiseerde varieerde van jaar tot jaar. Onze flexibiliteit en het inspringen op actualiteit is onze kracht. Daarnaast hebben we altijd ruimte geboden aan het initiatief van de wisselende jonge talenten waarmee we sinds onze oprichting werken. We zijn trots op de multidisciplinaire tentoonstellingen die we afgelopen jaren maakten. Dat deden we bijna altijd in samenwerking met partners uit en buiten de culturele sector, zoals het Bonnefanten, The Black Archives, het Amsterdam Museum, maar ook Patta, Top Notch en Vogue. Over onderwerpen die maatschappelijk schuren of juist de creatieve belevingswereld van onze communities vierden. Van roofkunst en racisme tot black joy en de kracht van hiphop. We vertelden verhalen, stelden vragen en maakten statements.

In de Coronajaren realiseerden we ten tijde van langdurige lockdowns een groot aantal online Speak Sessions en korte reportages, en begonnen we de digitale podcast Look Around i.s.m. Echobox. Daarnaast maakten we een uitgebreid 'Young OSCAM Winter & Summer Activities' buitenschoolse activiteitenprogramma, omdat de scholen dicht waren en jongeren behoefte hadden aan activiteiten. In 2021 begonnen we de Young OSCAM Art Kitchen, waarmee we onontdekte en vaak autodidacte makers de ruimte geven voor een eerste solotentoonstelling.

Terugkijkend op onze beleidsambities stelden we ons afgelopen jaren enerzijds ten doel om bestaande werken uit de gevestigde kunst- en cultuursector in OSCAM te cureren, samen met het werk van (lokale) makers uit onze eigen communities, en deze werken als gelijkwaardige perspectieven te presenteren. Het beste voorbeeld hiervan was onze eendaagse tentoonstelling Masterpiece? tijdens Museumnacht 2022. In samenwerking met het Amsterdam Museum brachten we een Rembrandt schilderij naar OSCAM en toonden deze letterlijk op ooghoogte naast een werk van AiRich, een hedendaagse kunstenaar uit Zuidoost. We gebruikten het als startpunt om elkaar te bevragen over wat nou een meesterwerk is en wie dat bepaalt. We zijn trots dat we een Rembrandt naar Zuidoost hebben gebracht omdat we vinden dat ook dit deel van de stad dat rijke erfgoed waard is. Maar we realiseerden ons ook dat we nog liever al onze ruimte vrijmaken voor makers die nog onvoldoende te zien zijn op andere plekken.

Anderzijds stelden we ons ten doel om (werk van) ondervertegenwoordigde makers op veel meer plekken in het culturele veld te laten zien. Dit laatste deden we veelvuldig. We maakten tentoonstellingen en programma's buiten de deur en traden op als gastcurator, -programmeur of jurylid. Het zorgde voor meer naamsbekendheid, maar ook voor te weinig focus op onze eigen ruimte en op Zuidoost. Sinds 2023 hebben we daarom onze koers wat gewijzigd. We werken nog steeds graag samen, maar zeggen ook: OSCAM is geen tijdelijk paradepaardje. We hebben het aantal samenwerkingen buiten de deur teruggebracht en richten ons meer op activiteiten in eigen huis.

STRATEGISCHE PIJLERS 2025-2028

De komende jaren bouwen we verder aan ons eigen huis, op onze eigen voorwaarden, aan de hand van vier strategische pijlers.

■ WEL VERSTEVIGEN, NIET INSTITUTIONALISEREN

We brengen meer structuur aan in onze activiteiten. Met de komst van een vaste junior curator en een basis van twee grote tentoonstellingen per jaar gaan we voor meer focus en artistiek-inhoudelijke verdieping. We willen wel verstevigen, maar niet institutionaliseren. Daarom houden we ruimte voor actuele en urgente pop-up tentoonstellingen en programma's vanuit onze communities. We realiseren een breed palet aan contextprogramma's, versterken ons educatieprogramma en ontwikkelen een interactieve digitale tool waarmee we een nieuw publiek warm laten lopen voor kunst.

■ THOUGHT LEADERSHIP EN GELIJKGESTEMDE PARTNERS

We willen ons thought leadership in relatie tot diversiteit en onze rol als wegbereider en bruggenbouwer vasthouden, maar wel onderzoeken hoe we dit beter kunnen kapitaliseren. We ontwikkelen een sponsorstrategie, waarbij we verschillende type financiële partners op eigenzinnige wijze aan ons verbinden. Met Young OSCAM als tweejarig leer-werktraject versterken we onze rol in het scouten en opleiden van een nieuwe generatie cultuurprofessionals. Tot slot zetten we met de Kondre Alliantie in op een bondgenootschap met gelijkgestemde partners, met als doel elkaar te versterken en onze impact te vergroten.

■ BUILDING WHILE MOVING

We verstevigen en professionaliseren komende periode ons figuurlijke 'huis', terwijl ons letterlijke huis nog twee keer zal verplaatsen. We bouwen komende jaren een vast kernteam in dienst op, en ontwikkelen ons in de komende periode verder als werkgever. We verhuizen nog twee keer binnen de Amsterdamse Poort, in 2025 naar een laatste tijdelijke locatie om eind 2027 neer te strijken op onze definitieve plek in Cultuurhuis C8.

■ OPEN DEUREN

Als Open Space zetten we onze deuren komende jaren nog verder open. Dat doen we bijvoorbeeld door onze plek beschikbaar te stellen voor kleine sociale en culturele initiatieven voor wie betaalbare ruimte in onze stad schaars is. En door ons nog meer te richten op verschillende doelgroepen uit Zuidoost, voor wie een cultuurbezoek geen vanzelfsprekendheid is. Onze focus ligt komende jaren vooral op het verbeteren van onze fysieke en informatieve toegankelijkheid. We noemen onszelf een museum en museale landingsplek, juist omdat we het gevestigde veld willen uitdagen. We zetten daarom niet alleen onze deuren verder open, maar blijven ook onderzoeken wat die deuren zijn, en wat het huis erachter voor wie kan betekenen en hoe.

2. ONZE COMMUNITY

OSCAM is een lokaal gewortelde maar internationaal verbonden open community, waarin makers, bezoekers en medewerkers nauw verweven zijn. Samenwerking en gedeeld eigenaarschap zitten in ons DNA. Zuidoost is waar we thuis zijn, en van waaruit we tegelijkertijd onze plek innemen binnen de culturele ecosystemen van Amsterdam en Nederland.

OSCAM COMMUNITY

In de zes jaar sinds zijn oprichting heeft OSCAM een trouwe schare fans en medemakers opgebouwd. In 2023 hebben we dankzij een grote enquête onze community nog beter leren kennen. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat maar liefst 74% een niet-Westerse culturele achtergrond heeft. Even typerend is de jonge leeftijd van ons publiek. 76% is 35 jaar of jonger, waarvan het grootste deel (bijna 50% van de ondervraagde bezoekers) tussen de 18 en 25 jaar oud is. Veel van hen voelen zich niet altijd thuis in een museum (32% gaat nooit naar andere musea), maar ze hebben wel een brede culturele interesse. Opvallend genoeg komen ze lang niet altijd voor de kunst zelf, maar zijn de onderwerpen die we agenderen, onze vibe en het mede-publiek ook belangrijke beweegredenen voor een bezoek.

OSCAM heeft ook naamsbekendheid opgebouwd onder het meer reguliere kunstpubliek. Dat is enerzijds een relatief volwassen publiek van kunstliefhebbers uit de Randstad dat vaker naar musea gaat. Ze zijn geïnteresseerd in onze thema's, onze crossmediale aanpak en in het jonge talent dat we presenteren. Anderzijds betreft dat culturele alleseters met een brede interesse, en voorkeur voor hippe en toegankelijke evenementen. Voor hen zit onze aantrekkingskracht vooral in samenwerkingspartners als Top Notch, Vogue, Daily Paper en Patta, onze crossovers met mode, muziek en *streetculture* en onze locatie in een opkomend deel van de stad. Een aanzienlijk deel van ons publiek komt van buiten Amsterdam.

We zijn blij met de community die we inmiddels hebben opgebouwd en de waarde die we voor hen hebben. Zo bleek uit de enquête dat ons publiek hun meest recente bezoek aan OSCAM waardeerde met een 8,5! De komende jaren willen we onze community verder uitbouwen.

“Ik zal nooit vergeten hoe ik voor het eerst in OSCAM kwam, hoe het was om voor het eerst in een museum te zijn waar ik me vertegenwoordigd voelde door de kunst, het publiek en het team.”
- Shaquille (Young OSCAM alumnus)

BEREIK

Het succes van OSCAM is mede te danken aan ons laagdrempelige karakter, waarbij onze deuren letterlijk wagenwijd openstaan en iedereen gratis kan binnenlopen. Bezoekers registreren we dus niet via kaartverkoop, maar tellen we handmatig. In 2023 trokken onze tentoonstellingen gemiddeld 50 reguliere bezoekers per dag, naast de drukbezochte openingen van zo'n 100 - 300 bezoekers. Sinds 2023 werken we met betaalde Speak Sessions (€ 5), dit heeft het aantal bezoekers hiervan doen teruglopen naar gemiddeld 40 per keer. In totaal bereikten we met onze eigen activiteiten zo'n 13.000 bezoekers in 2023. Komende jaren willen we groeien richting de 17.000 bezoekers en deelnemers per jaar. In onze begroting hebben we een activiteitenoverzicht opgenomen met een daarbij horend verwacht bereik.

OSCAM COMMUNITY-TO-BE

Gevestigd in het hart van de Bijlmer, zijn we geworteld in Amsterdam Zuidoost, en gedreven om daar zo veel mogelijk mensen te interesseren voor kunst en cultuur. Waar we afgelopen jaren - mede door veel samenwerkingen buiten de deur - onze community vanuit heel Amsterdam en daarbuiten hebben versterkt, willen we komende jaren terug naar onze basis en ons nog meer richten op de inwoners van Zuidoost. We leggen daarbij een aantal accenten.

- Onze primaire focus ligt in lijn met onze bestaande community op de jongvolwassenen tussen de 18-25 jaar. We willen de naamsbekendheid en toegankelijkheid van OSCAM voor deze doelgroep in Zuidoost verder vergroten. In 2023 hebben 25 HvA studenten onderzoek gedaan en meegedacht over hoe we dit kunnen bewerkstelligen. Uit hun doelgroep onderzoek bleek dat jongeren uit Zuidoost niet vaak naar musea gaan, maar zich wel interesseren voor de maatschappelijke thema's die wij agenderen. Deze Gen Z is digitaal zeer actief, en vooral op zoek naar interactieve en persoonlijke ervaringen. Hedendaagse kunst vinden deze jongeren het tof om te zien wanneer zij zich erin kunnen herkennen of linken aan persoonlijke of maatschappelijke onderwerpen.

Op basis van het HVA onderzoek en de door hen voor OSCAM ontwikkelde concepten, hebben we de wens om komende periode een interactieve digitale tool te ontwikkelen. Bij binnenkomst worden bezoekers begeleid naar een persoonlijke, data-gedreven website via een QR-code. Deze website gidst hen stap voor stap door de tentoonstelling, biedt context en verhalen achter de kunstwerken, en stelt vragen om persoonlijke reflectie te stimuleren. We willen hiermee de jonge bezoekers handvatten bieden om de beleving van kunst persoonlijker en minder intimiderend te maken. Aan het eind van je bezoek krijg je een esthetisch vormgegeven visueel overzicht van je persoonlijke ervaring, die vervolgens eenvoudig te delen is met je volgers op Instagram en TikTok, waarmee we onze naamsbekendheid onder deze doelgroep kunnen vergroten. Samen met onze digital developer Nathan Lewis willen we dit idee in de komende periode verder verkennen. Voor de financiering ervan zullen we een beroep doen op DigitALL.

- Met onze nieuwe 'Met Radio mArt naar het museum' serie in samenwerking met Radio mArt, richten we ons komende periode ook op de oudere inwoners van Zuidoost, die we nu al jaarlijks terug zien bij de Free heri heri op Ketu Koti. Daarnaast richten we ons met scholenprogramma's en Kinderdag op de kinderen uit Zuidoost, want zij zijn de OSCAM community van de toekomst. We vertellen hier meer over in het volgende hoofdstuk.

- Er is een grote hoeveelheid talent en creativiteit binnen onze gemeenschappen die nog te vaak over het hoofd wordt gezien. Het is onze verantwoordelijkheid als museum en platform om het werk van creatieven onder de aandacht te brengen. We streven ernaar continu nieuwe makers aan te trekken die onze waarden delen en onze community willen versterken met hun werk. Onze curatoren en het Young OSCAM team spelen een belangrijke rol in het scouten van talent. Maar ook door open calls houden we onze deuren wagenwijd open.
- Bijzondere aandacht hebben we tot slot voor het winkelend publiek uit de Amsterdamse Poort. Omdat OSCAM midden tussen de winkels ligt, gratis is en onze deuren letterlijk wagenwijd openstaan, bereiken we in tegenstelling tot de meeste culturele instellingen ook veel 'toevallige' bezoekers. Juist deze groep komt normaal gesproken niet zo snel in aanraking met kunst, en daarom is het belangrijk om hun vaak vluchtige bezoek zo aangenaam mogelijk te laten verlopen. In 2023 hebben we door InHolland studenten onderzoek laten doen naar onze toegankelijkheid voor deze doelgroep en hieruit zijn een aantal ontwikkelpunten naar voren gekomen waar we de komende periode mee aan de slag willen en die we toelichten in het hoofdstuk bedrijfsvoering.

ONZE PLEK IN HET CULTURELE ECOSYSTEEM

OSCAM is een interdisciplinaire ‘museale landingsplaats’ voor een creatieve community en artistieke praktijk die te beschouwen zijn in het licht van wat de Nederlandse Unesco Commissie in een recent rapport* omschreef als *the culture*. Dit is een benaming voor een diasporische leefwereld van waaruit waardecreatie ontstaat en waarvan de uitingsvormen, zoals ontwerp, mode, muziek, film en kunst, zijn beïnvloed door postkoloniale migratie en sterk geworteld zijn in (afro-)diasporische culturele productie. We zijn een ontwikkel- en presentatieplatform zonder eigen collectie. Toch noemen we onszelf een museum. Niet alleen omdat dit voor een niet-professioneel publiek een herkenbaarder begrip is, maar ook omdat we het museale veld willen bevragen en uitdagen.

In onze tentoonstellingen bieden we plek aan ongeziene, vaak autodidacte kunstenaars uit zowel Amsterdam als de rest van het land. Via ons zetten zij hun eerste stappen in het culturele veld, en we proberen hen daarin zoveel mogelijk te begeleiden. Anderzijds werken we zelf ook met een jong team, en leiden we met Young OSCAM cultureel divers talent op, dat op hun beurt met een verfrissende blik de sector helpt ontwikkelen en voor aansluiting met het publiek van morgen zorgt. Je hoort vaak in de cultuursector, ‘we kunnen ze niet vinden’. Nou, ze zijn er echt! OSCAM weten ze goed te vinden. Voor creatief talent van kleur zijn we een safe space waarin ze hun eerste stappen kunnen zetten, voor ze doorstromen naar andere plekken in het veld. Zo werken er inmiddels een aantal op plekken als het Amsterdam Museum, het Stedelijk Museum, FOAM en MuseumN8. Hiermee dragen we actief bij aan het vernieuwen en diversifiëren van de sector.

“Ik weet nog goed hoe OSCAM een presentatie kwam geven bij mijn opleiding. Toen ik een foto van het team zag, begonnen mijn ogen te fonkelen. Eindelijk een plek waar ik mezelf wel zag werken!” - Joanna (Young OSCAM)

Samenwerking is altijd onze basis geweest. Afgelopen jaren deden we dat zowel met lokale als stedelijke en landelijke partners als het Bonnefanten en het Hiphophuis. Komende jaren kiezen we in de eerste plaats voor partners dichtbij huis. Zo nemen we onze verantwoordelijkheid in Zuidoost, waar we als een van de weinige beeldende kunstpodia een belangrijke rol vervullen als creatief knooppunt. In mei 2020 hebben wij Cultureel Zuidoost opgericht, een samenwerkingsverband van 19 organisaties, gericht op het versterken en verbinden van alle kunst en cultuur die Zuidoost te bieden heeft. Samen gaan we voor een plek aan tafel, vaste locaties op de kaart, koesteren van roots, ruimte creëren voor nieuw elan en het bewaken van balans.

Als initiatiefnemer zitten we het maandelijks directieoverleg voor, en zijn we een belangrijke vertegenwoordiger van de cultuursector uit Zuidoost op stadsniveau. Met CBK Zuidoost trekken we samen op rondom stedelijke manifestaties als Amsterdam Art en Museumnacht, met als doel de hedendaagse beeldende kunst in Zuidoost steviger op de kaart te zetten en het voor bezoekers aantrekkelijker te maken om naar Zuidoost te komen tijdens deze stadsbrede evenementen.

- **Samenwerkingspartners Cultureel Zuidoost:** Amsterdam Roots, Bijlmerbios, Bijlmer Parktheater, Centrum Beeldende Kunst Zuidoost, DGAI Music School, Foundation, Gospelchoir ZO, Heesterveld Creative Community, Hiphop Academy, Imagine IC, Kazerne Reigersbos, Kwaku Summer Festival, Muziekcentrum Zuidoost, New Metropolis Zuidoost, OBA Bijlmerplein, Prospect Eleven, The New Amsterdam, Untold/Eternity, Vinger.nl.
- **Kondre Alliantie:** The Black Archives, OSCAM, KIP Republic en Well Made Productions hebben afgelopen jaren - ieder op hun eigen manier en in verschillende vormen - het culturele veld in Amsterdam opgeschud met ambitieus werk, een voorvechtersrol en impact voorbij de stadsgrenzen. Wij delen dezelfde missie en visie en voelen artistieke verwantschap met elkaar. Komende jaren willen we onze krachten bundelen en vanuit de Kondre Alliantie (kondre betekent grond, land of bodem in het Sranan Tongo) onze kennis, ervaring, netwerk, visie en fysieke plek delen. Met als doel elkaar (zakelijk) te versterken en gezamenlijk onze impact en ons bereik te vergroten. We geven dit vorm aan de hand van elkaars behoeften, de visie die we hebben voor de stad en de representatie van Black Arts & Culture die wij noodzakelijk achten voor Nederland. In de bijgevoegde intentieverklaring is meer te lezen over wat we voor ons zien met de Kondre Alliantie.
- **Overige samenwerkingspartners:** Naast bovengenoemde ketenpartners werken we de komende jaren binnen onze tentoonstellingen en contextprogramma’s samen met een breed scala aan eenmalige en meerjarige inhoudelijke partners, die we in onderstaande plannen zullen toelichten, zoals: Amsterdam Art, Amsterdamse Poort/CBRE, GLUE Amsterdam, ITA (Lieve Stad), mArt Radio, Museumnacht Amsterdam, Omroep Zwart, Stadsarchief Amsterdam en VPRO Dorst.

* Nederlandse Unesco Commissie, ‘[On\(ver\)vangbaar. De innovatieve kracht van the culture](#)’, november 2023.

3. PROGRAMMA 2025-2028

De komende jaren blijft OSCAM de creatieve sector in beweging brengen. Dat doen we met aansprekende tentoonstellingen en een breed aanbod aan contextprogramma's in samenwerking met getalenteerde makers en gelijkgestemde partners. Onder de bredere paraplu van Young OSCAM leiden we een nieuwe generatie cultuurprofessionals op en brengen we het publiek van morgen in aanraking met kunst en cultuur.

TENTOONSTELLINGEN EN CONTEXTPROGRAMMERING

Tentoonstellingen

Komende jaren wordt de basis van ons programma gevormd door twee hoofdtentoonstellingen per jaar. Zoals kenmerkend voor *the culture* werken we multidisciplinair en intrinsiek internationaal. We zijn meer inhoudelijk dan discipline-gedreven: we kiezen voor ongeziene makers en te weinig gehoorde verhalen waarbij we open staan voor elke artistieke vorm of uiting. We laten ons inspireren door Zuidoost, waar cultureel de hele wereld samenkomt. Vanuit een intersectioneel perspectief vertellen we diasporische verhalen, vieren we multiculturaliteit en laten de creatieve kracht van onze internationaal verbonden gemeenschappen zien. We maken ruimte voor geleefde ervaringen en maken het persoonlijke cultureel. En natuurlijk blijven we daarbij bevragen, onderzoeken en uitdagen, zoals we altijd hebben gedaan.

Met onze programmering willen we ervoor zorgen dat diversiteit geen hype is en we niet uit het oog verliezen hoeveel meer stemmen en perspectieven er nog zijn die de spotlight verdienen. Stemmen die verrassende paden bewandelen of deze op hun eigen manier heruitvinden. Daarom werken we bijna altijd met gastcuratoren die vaak een perspectief van buiten de kunstwereld meebrengen, zetten we geregeld open calls uit en passen we een eigen 'OSCAM code' toe bij de beoordeling van makers en initiatieven. Als de maker of het initiatief aan drie van de vijf volgende criteria voldoet, is dat in principe voldoende reden om de ontwikkeling van het plan nader te onderzoeken.

1. De maker of het initiatief draagt bij aan het representeren van de huidige samenleving in al haar diversiteit.
2. De maker heeft een andere afkomst dan (alleen) de Nederlandse/Europese.
3. Het project of werk heeft betekenis voor in de museumwereld ondervertegenwoordigde groepen.

4. Het project of werk verbindt meerdere disciplines.
5. Het project of werk is vernieuwend of vormt een goede aanvulling op eerdere projecten.

Contextprogramma's

In 2025-2028 werken we met een vast aantal contextprogramma's waarmee we de hoofdtentoonstellingen activeren en verdiepen voor verschillende doelgroepen. Indien mogelijk nemen we jaarlijks deel aan de stedelijke festivals Amsterdam Art, GLUE Amsterdam, Museumnacht en Lieve Stad en stemmen onze geplande contextprogramma's daar inhoudelijk en organisatorisch zoveel mogelijk op af.

- **Opening.** Ieder tentoonstellingsprogramma starten we samen met onze community. Onze jonge doelgroep activeren we vooral met events, en daarom combineren we altijd een inhoudelijk programma met DJ's, hapjes en drankjes. Tijdens de opening zorgen we er met een interview tussen gastcurator en een spraakmakende gast voor dat de tentoonstelling direct gaat leven.
- **Twee Speak Sessions.** Bij iedere tentoonstelling organiseren we twee Speak Sessions gericht op verdieping en contextualisering van het thema. Deze hebben veelal de vorm van een panelgesprek onder leiding van een moderator, maar we willen komende jaren ook vaker experimenteren met andere vormen die voor meer interactie met het publiek zorgen. In de eerste Speak Session staan de deelnemende kunstenaars centraal, terwijl we voor de tweede Speak Session samenwerking zoeken met relevante partners waarmee we de tentoonstelling op een interessante manier verankeren buiten OSCAM. Een mooi voorbeeld hiervan is de Speak Session die we in 2024 organiseren met het Stadsarchief waarin we bespreken hoe hiphopcafé De Duivel stadsgeschiedenis schreef. Samen met stamgasten van de Duivel, lokale artiesten, erfgoeddeskundigen en historici bevragen we het idee van erfgoedplekken anno 2024: Hoe kunnen we die vernieuwen zodat er een bredere geschiedenis gearhiveerd wordt?

Fotocredits: Quinty Ophelia

- **OSCAM Look Around podcast.** Bij iedere tentoonstelling maken we een podcast waarin creatieven vertellen over hun ervaringen. Wat drijft en inspireert hen? Hoe hebben ze hun echte passie gevonden? Op welke manier hebben ze ruimte geclaimd in het veld? Na eerdere samenwerking met Echobox Radio kiezen we er nu voor om de podcasts in eigen beheer te produceren en te delen via een eigen Spotify account, waar we ook persoonlijke door OSCAM-team members samengestelde afspeellijsten delen.
- **'Met mArt Radio naar het museum'.** Komende jaren gaan we een samenwerking aan met mArt Radio, een populaire radiozender in Zuidoost. Onder de leus 'Met mArt Radio naar het museum', en in samenwerking met verschillende zorginstellingen (Palulu, Spinnewiel, Mama Yuru, Kwaku, De Kazerne, Akwaba Zorg en Lilian Panka) rondom de Amsterdamse Poort, nodigt OSCAM per tentoonstelling twee keer een groep buurtbewoners uit. Tijdens deze middag krijgen zij een speciale rondleiding door een van de deelnemende kunstenaars en gaan we met hen in gesprek over het thema van de tentoonstelling.

- **Creatieve workshop.** Bij elke tentoonstelling organiseert OSCAM een creatieve workshop die het begrip van de kunstvorm(en) en thematiek van de tentoonstelling vergroot onder bezoekers en hun eigen creativiteit stimuleert. Voor deze workshop, die we richten op de creatieve Gen Z (16-25 jaar), experimenteren we met verschillende vormen. Zo organiseerde we eerder bij de tentoonstelling Digital Expressions: Black Joy een VR workshop waarin deelnemers hun eigen avatar ontwierpen, en maakten we bij de tentoonstelling Let's be honest: We all need rest een uitgebreide serie contextprogramma's met onder andere yoga, ademhalingssessies en meditatiewandelingen.

Pop-up tentoonstellingen en contextprogramma's

OSCAM staat midden in de samenleving en verhoudt zich actief tot wat er binnen onze communities leeft en speelt. Hoewel we met dit meerjarenplan voor het eerst veel verder vooruitkijken en plannen, willen we onze flexibiliteit behouden en kunnen blijven inspringen op actualiteit, want daar ligt onze kracht. Daarom reserveren we budget en tijd om zo'n twee keer per jaar met een incidenteel contextprogramma of pop-up tentoonstelling (op onze verrijdbare zuilen) aandacht te kunnen geven aan actuele onderwerpen.

YOUNG OSCAM

Een toekomst waarin kunst en cultuur voor iedereen een rijke bron van inspiratie, kennis en representatie vormen, begint bij educatie. Voor OSCAM is dit daarom een belangrijke pijler in onze activiteiten. Onder de bredere paraplu van 'Young OSCAM' valt ons tweejarig leer-werktraject voor creatieve starters, ons educatieaanbod voor scholen en een jaarlijkse Kinderdag.

Onze visie op educatie

In de totstandkoming van al onze educatie en contextprogramma's zijn drie principes voor ons leidend:

- **Dialogoog:** Onze programma's zijn gericht op het tot stand brengen van dialoog. Dit is in onze optiek een van de belangrijkste 21e-eeuwse skills. Juist in deze tijd is goed luisteren, uitwisselen en leren van elkaar van groot belang. Met onze programma's willen we iedereen leren om meer te doen dan zomaar een mening verkondigen of een hashtag te delen. We nodigen kinderen en jongeren uit om hun eigen verhalen te delen, naar elkaar te luisteren en daadwerkelijk het gesprek aan te gaan met elkaar, om zo samen betekenis te geven aan lastige onderwerpen als diversiteit, racisme en identiteit.
- **Creativiteit:** Een net zo belangrijke 21e-eeuwse vaardigheid is creativiteit. OSCAM is gedreven om zoveel mogelijk mensen in aanraking te brengen met kunst, mode en design. Vaak zijn dit niet aangeboorde bronnen van inspiratie, herkenning en immateriële rijkdom. Door zelf creatief aan de slag te gaan kunnen kinderen uiting geven aan hun eigen gedachten, emoties en verhalen rondom de thema's die wij agenderen.
- **Eigenaarschap:** Vanuit onze missie willen we dat zoveel mogelijk mensen zich eigenaar van kunst en cultuur voelen, omdat dit een bijdrage levert aan de kracht van de gemeenschap en aan het gevoel van eigenwaarde. Om dat eigenaarschap te bewerkstelligen bieden we in al onze activiteiten veel ruimte voor eigen inbreng.

Young OSCAM tweejarig leer-werk traject

Sinds haar oprichting heeft OSCAM verschillende creatieve talenten, waarvan veel uit Amsterdam Zuidoost, de mogelijkheid geboden om exposities te organiseren en activiteiten te ontplooiën. We zijn een hands-on leerschool gebleken op het gebied van cureren, programmeren, produceren, marketing en communicatie, samenwerking en cultureel ondernemen. Afgelopen jaren gebeurde dit informeel, organisch, zonder vaste structuur en deels op vrijwillige basis, maar sinds 2024 is Young OSCAM omgevormd tot een vastomlijnd tweejarig leer-werktraject.

“Mijn ouders zijn meer dan 28 jaar geleden vanuit Togo naar Nederland gekomen om samen een toekomst op te bouwen. Dit was niet gemakkelijk. Voor mij betekende dit dat ik in een witte omgeving opgroeide zonder echt te begrijpen waar ik vandaan kwam. Ik wilde eigenlijk niets met mijn cultuur te maken hebben. Pas jaren later begon ik de schoonheid in mijn Togolese cultuur en de Afrikaanse diaspora te zien. Deze lijn is terug te vinden in mijn werk als maker. Ik vertel verhalen vanuit mijn persoonlijke groei als Togolees-Nederlandse vrouw. Mijn werk voor OSCAM gaf mij de ruimte om verhalen te vertellen van kunstenaars waarin ik me herken en die ik graag gehoord en gezien had willen hebben in mijn jeugd.” - Georbella (Young OSCAM alumnus)

In deze nieuwe vorm start er iedere twee jaar een nieuwe lichting van 6 talenten. Het traject betreft een intensieve kennismaking met OSCAM en de culturele sector. De deelnemers gaan aan de slag als museumhost of rental producer en krijgen daarmee een goed begrip van het dagelijkse reilen en zeilen van een culturele organisatie. Een belangrijk onderdeel van hun traject is het onder begeleiding zelf cureren en produceren van drie Young OSCAM Art Kitchen tentoonstellingen (zie verderop voor meer toelichting). Ook programmeren en produceren ze onze Open Space, waarin we ruimte bieden aan kleine sociale en culturele initiatieven uit de lokale communities (zie eveneens hieronder voor meer toelichting). Daarnaast werken ze onder de hoede van het kernteam mee aan de hoofdtentoonstellingen. Gedurende de twee jaar organiseren we zes verdiepende bijeenkomsten, waarvan een aantal in de vorm van werkbezoeken aan andere musea. Daar gaan de deelnemers naast het bezoeken van tentoonstellingen in gesprek met verschillende type medewerkers, zodat ze de breedte van het culturele werkveld leren kennen. Het traject voorziet in intensieve begeleiding in tweewekelijkse bilaterale coachingsgesprekken en deelname aan onze werkoverleggen.

Gedurende de twee jaar stellen we onze talenten actief voor aan onze samenwerkingspartners en introduceren we hen met onder andere videoportretten op social media aan de bredere sector. Na twee jaar heb je als deelnemer aan Young OSCAM het programma voltooid en wordt je automatisch lid van onze alumnigroep, voor wie we nog jaarlijks een terugkom- en netwerkbordel organiseren. Voor iedere deelnemer schrijven we een aanbevelingsbrief, en talenten die doorstromen naar andere organisaties worden door ons daarin begeleid.

Fotocredits: Romy Zhang

Young OSCAM Art Kitchen (YOAK)

Met de Young OSCAM Art Kitchen (YOAK) wil OSCAM in direct contact blijven met de nieuwe generatie makers met verschillende achtergronden en hen voorbereiden op een professionele toekomst in de creatieve industrie. We nodigen startende kunstenaars uit om ruimte te claimen, hun werk te presenteren en zichzelf te ontwikkelen. Ze krijgen de kans om solo te exposeren in de ruimte bij het café, en om als onderdeel van de tentoonstelling een nieuw audiovisueel werk te maken in samenwerking met een jonge VPRO Dorst maker. Naast het tonen van werk nemen OSCAM en VPRO Dorst een actieve rol in het promoten van de kunstenaars en begeleiden we hen om dit ook zelf te doen.

Jaarlijks vinden er drie Young OSCAM Art Kitchen tentoonstellingen plaats. De gemiddeld drie maanden durende wisselende tentoonstelling wordt vanaf 2024 volledig gecureerd en geproduceerd door het Young OSCAM team onder begeleiding van het kernteam.

Hiermee bieden we zowel voor als achter de schermen talent een kans, en leren de Young OSCAM deelnemers al direct in hun eerste jaar wat er allemaal komt kijken bij het maken van een tentoonstelling en contextprogramma. Het Young OSCAM team wordt gestimuleerd om zelf actief kunstenaars te scouten voor deze tentoonstellingen, en we zetten jaarlijks een open call uit, waarmee we onze deuren openhouden voor onontdekt talent en ongehoorde stemmen die wij zelf ook nog niet kennen.

“OSCAM biedt een platform dat van onschatbare waarde is voor kunstenaars zoals ik. Deelname aan de Young OSCAM Art Kitchen heeft mij de kans gegeven om mijn werk te tonen aan een breder publiek en waardevolle verbindingen te leggen. Ondanks dat OSCAM pas zes jaar oud is, heeft het al een impactvolle gemeenschap opgebouwd, en ik voel me zeer vereerd om daar deel van uit te maken.” - Osayi Osawe

Young OSCAM Meet Up (YOMU) en Open Space

OSCAM stelt een deel van haar ruimte ter beschikking voor zakelijke verhuur. De Young OSCAM rental producer is verantwoordelijk voor het coördineren en faciliteren van deze bijeenkomsten en events. Vanuit deze Young OSCAM Meet Up ruimte wordt zo het ondernemerschap van de deelnemers ontwikkeld, en leren zij om offertes en facturen te maken via boekhoudprogramma Exact Online dat gekoppeld is aan ons administratiekantoor.

Onder de noemer Open Space stellen we naast commerciële verhuur onze ruimte ook beschikbaar aan kleine sociale en culturele initiatieven uit verschillende communities. Er is in de stad een groot tekort aan betaalbare ruimtes. Hierdoor worden kleine sociale initiatieven onnodig in de kosten gejaagd, of beperkt in hun ambities en mogelijkheden. Wij willen onze naam eer aan doen en onze functie als Open Space verder verankeren. Jaarlijks geven we verschillende communities/initiatieven eenmalig de ruimte om hun activiteiten te realiseren in onze YOMU-ruimte. De initiatieven krijgen van ons een technicus en apparatuur en op onze social media delen we wie er van onze ruimte gebruik maakt, waardoor we het initiatief extra in de spotlight zetten en onder de aandacht brengen van een breder publiek. De initiatieven worden geselecteerd op basis van een open call. We zetten onze deuren open voor allerlei type events. Debatten, praatgroepen, speeddates, pop-up exposities of optredens: alles is mogelijk. De Young OSCAM programmeurs selecteren de initiatieven, begeleiden hen, zorgen voor productionele ondersteuning en treden op als host op het betreffende event.

Educatieaanbod scholen

Afgelopen jaren heeft OSCAM in wisselende vormen en voor uiteenlopende doelgroepen educatieve activiteiten gerealiseerd. Tot 2023 werkten we vooral samen met organisaties voor buitenschoolse opvang in Zuidoost. In 2023 maakten we een educatief jaarprogramma rondom het Herdenkingsjaar Slavernijverleden, waarbij we met succes contacten hebben gelegd met basisscholen uit Zuidoost. Hier bouwen we in de komende jaren op voort. Voor veel kinderen uit Zuidoost is kunst en cultuur geen vanzelfsprekendheid, sommigen zijn nog nooit in een museum geweest. Daarom gaan we niet naar de scholen toe, maar nodigen we hen uit bij OSCAM. We laten zien dat kunst en cultuur ook dichtbij huis te vinden is en ook van jou is! We richten ons op kinderen van groep 7&8. Kinderen van deze leeftijd snappen al een hoop, kunnen zich al goed uitdrukken en staan tegelijkertijd nog open voor wat ze horen. Op deze leeftijd begint het ontwikkelen van zelfreflectie en leren kinderen hun eigen verantwoordelijkheid inzien bij het maken van keuzes en beslissingen. Een cruciale leeftijd om te leren over onderwerpen rondom diversiteit, racisme en identiteit.

Het educatieprogramma van OSCAM zal zich centreren rondom drie landelijke themaweken/feestdagen die aansluiten bij onze missie, visie en tentoonstellingsthematiek. We creëren hiermee een structuur met vaste ijkpunten en een eigen signatuur. Het zorgt er ook voor dat we ons aanbod goed kunnen afstemmen op het onderwijscurriculum van de scholen met wie we duurzame samenwerkingen aangaan. Binnen hun curriculum sluiten onze programma's aan bij de kerndoelen in het leergebied Oriëntatie op jezelf en de wereld (OJW).

Komende jaren willen we ons scholenprogramma eerst vanuit duurzame samenwerkingen met ongeveer 6 basisscholen uit Zuidoost stevig neerzetten en verder optimaliseren. Voor de langere termijn hebben we twee ambities. Hoewel we het belangrijk vinden om kinderen uit Zuidoost te bedienen, denken we echter ook dat onze thema's minstens zo relevant zijn voor de meer "witte" scholen uit andere stadsdelen. Een bezoek aan OSCAM zou voor die kinderen meteen een kennismaking met Zuidoost betekenen, waar ze wellicht niet vaak komen. We gaan daarom komende jaren in gesprek met scholen uit Zuid. Tot slot willen we gaan piloten met educatieaanbod voor middelbaar onderwijs. Met een nog te werven educatie- en participatiemedewerker willen we op deze manier onze educatieve functie in de komende jaren verstevigen en uitbouwen.

Kinderdag

Sinterklaas is een feest waar kinderen van kleur zich buitengesloten kunnen voelen en dat thuis niet veel wordt gevierd in Zuidoost. Daarom organiseren wij sinds 2021 in samenwerking met Omroep ZWART het alternatieve Kinderdag. Op deze feestdag, die in Suriname al jarenlang wordt gevierd, worden alle kinderen van 2-12 jaar in het zonnetje gezet. Samen met de OBA, Foundation, Bijlmerparktheater en CBRE laten we kinderen op deze dag op feestelijke wijze kennismaken met kunst en cultuur. Afgelopen editie hadden we een bomvol programma met 16 creatieve activiteiten verspreid over heel de Amsterdamse Poort. Kinderen werden voorgelezen en konden collages en sieraden maken, T-shirts bedrukken, een yoga-, zang- of hiphoples volgen of hun spulletjes verkopen op een kindermarkt. De dag werd afgesloten met een spetterend eindfeest met gastoptredens in OSCAM. De komende jaren continueren we dit binnen onze community zeer gewaardeerde initiatief.

4. BEDRIJFSVOERING

ONZE VISIE OP MENSEN EN MIDDELEN

OSCAM staat voor een samenleving en een culturele sector waarin iedereen op basis van gelijkwaardigheid deelneemt. De principes uit de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code sluiten hier naadloos bij aan, en zijn dan ook integraal verweven in onze missie, visie, strategie, activiteiten en werkwijze voor de komende jaren. Een belangrijke randvoorwaarde om onze missie te kunnen realiseren is dat we onze basis goed op orde hebben. De Governance Code gebruiken we hiervoor als een belangrijke leidraad.

Afgelopen jaren heeft OSCAM met een freelance kernteam - ondersteund door een wisselende Young OSCAM poule van museumhosts die op projectbasis in verschillende rollen werden ingezet - zijn activiteiten gerealiseerd. Het werken met freelancers was een vorm van risicobeheersing en heeft onze organisatie tot op heden wendbaar gehouden. Inmiddels zijn we onze start-up fase als projectorganisatie ontgroeid en is het werken met freelancers zowel inhoudelijk als financieel én vanuit fair practice oogpunt niet meer wenselijk voor ons. We willen daarom trapsgewijs doorgroeien naar een vast kernteam in dienst.

Onze activiteiten hebben we tot op heden kunnen realiseren door een beroep te doen op verschillende publieke en private financiers. Met jaarbijdragen van het AFK (2022-2024), Stadsdeel Zuidoost (t/m 2022), de VandenEnde Foundation (2022-2023) en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie (2023-2024) hebben we afgelopen jaren onze belangrijkste organisatiekosten kunnen dekken, maar voor het overgrote deel waren we afhankelijk van incidentele projectsubsidies. Dit maakte het verduurzamen en professionaliseren van de organisatie soms lastig. Dankzij onze wendbaarheid hebben we afgelopen jaren geen beroep hoeven doen op Corona noodsteun. Net als de rest van de cultuursector zien ook wij echter onze kosten stijgen terwijl we tegelijkertijd onze mensen beter willen betalen. Dit dwingt ons tot keuzes. Mede vanuit het principe van Fair Practice kiest OSCAM daarom in de komende periode voor bestendinging en verduurzaming.

Ook in relatie tot de Code Diversiteit & Inclusie ligt onze focus op bestendinging. Onze primaire aandacht gaat onverminderd uit naar culturele diversiteit en het (letterlijk) ruimte maken voor mensen van kleur in de culturele sector.

Dat is sinds onze oprichting onze basis geweest en is diep verankerd in onze missie, visie, organisatie en werkwijze. Onze inclusieve grondhouding heeft afgelopen jaren echter ook gezorgd voor een grote diversiteit aan gender, seksuele oriëntatie, religie, sociaaleconomische status en opleidingsniveau onder ons publiek, partners, collega's en makers. Zoals in de voorgaande hoofdstukken in meer detail is te lezen, willen we komende jaren ons *thought leadership* in relatie tot diversiteit en onze rol als wegbereider en bruggenbouwer vasthouden, en verder bouwen aan ons eigen huis, op onze eigen voorwaarden. Met de Kondre Alliantie kiezen we voor een bondgenootschap van gelijkgestemde partners waarmee we samen verder professionaliseren. We zijn blij met de diversiteit van onze eigen organisatie en proberen onze medewerkers vooral verder in hun kracht te zetten en onszelf te ontwikkelen als goede werkgever. Omdat we in de rest van de sector zien dat met name op het vlak van personeel nog grote stappen te maken zijn, willen we met Young OSCAM als tweejarig leerwerktraject onze rol versterken in het scouten en opleiden van museaal talent van kleur. In onze programmering kiezen we onverminderd voor ongeziene makers en te weinig gehoorde verhalen. Met betrekking tot ons publiek richten we ons nog sterker op doelgroepen uit Zuidoost voor wie cultuurbezoek geen vanzelfsprekendheid is, en verbeteren we onze fysieke en informatieve toegankelijkheid.

Governance

OSCAM is een stichting zonder winstoogmerk. De stichting heeft een onafhankelijke, onbezoldigde Raad van Toezicht, die momenteel bestaat uit vier leden naast een recent ontstane vacature. De algemene beleidsuitgangspunten zijn opgenomen in de statuten van Stichting OSCAM, die gedeponereerd zijn bij de Kamer van Koophandel van Amsterdam. Op de website van OSCAM publiceren wij onze jaarverslagen.

OSCAM zet zich in om haar taken op transparante, integere en verantwoordelijke wijze uit te voeren. We hechten belang aan een heldere verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de directeur-bestuurder en de raad van toezicht. De directeur-bestuurder van OSCAM is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. De raad van toezicht houdt integraal toezicht op het functioneren van OSCAM, en fungeert ook als adviseur en sparringpartner van de directie.

Fotocredits: Romy Zhang

Periodiek toetsen we onze werkwijze, statuten, website en jaarverslag aan de Governance Code Cultuur. De raad van toezicht ervaart dat het bestuur zorgvuldig en verantwoord omgaat met mensen en middelen. Ook het toezicht door de raad wordt naar beste vermogen en zonder ongewenste belangenverstrengeling uitgeoefend. Naast protocollaire maatregelen zorgen we voor een cultuur van alertheid en verantwoordelijkheid, zodat mogelijke belangenverstrengeling tijdig wordt herkend en gemeld.

Om onze governance nog verder te verbeteren wil OSCAM in de komende periode een aantal stappen zetten. Op dit moment zijn de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen bestuur en Raad van Toezicht alleen vastgelegd in de statuten van de organisatie. Hoewel de Raad op dit moment geen aanleiding ziet voor een apart reglement, wil zij dit komende periode wel onderzoeken omdat het in de toekomst bij een andere samenstelling wellicht wel behulpzaam is. Uit de zelfevaluatie van de Raad in 2023 kwam daarnaast naar voren dat er met betrekking tot de samenstelling behoefte is aan een lid met een sterke binding met en netwerk in Zuidoost. Bij de invulling van de huidige vacature wordt hier prioriteit aan gegeven. Tot slot willen we met periodieke financiële rapportages vanuit de nieuwe Business Manager de informatievoorziening naar de Raad verbeteren.

MENSEN

De komende jaren wil OSCAM met een vast kernteam van 4,8 fte (verdeeld over 7 functies) zijn activiteiten realiseren. We hebben hiervoor functieprofielen opgesteld en ingeschaald en begroot conform de Richtlijn functie- en loongebouw presentatie-instellingen voor Beeldende Kunst van De Zaak Nu.

Werkgeverschap

Het werken met freelancers weerhield ons er afgelopen jaren niet van om een betrokken en verantwoordelijke opdrachtgever te zijn. Eigenaarschap is daarbij voor ons een belangrijke kernwaarde, en we zijn niet bang om kunstenaars, werken opdrachtnemers dat ook te bieden. We zijn een hands-on leerschool en werken vanuit het motto: 'Fouten maken mag, niets leren is geen optie'. Wel vraagt dit om goede begeleiding. Er is dan ook altijd veel aandacht uitgegaan naar het begeleiden van de (vaak jonge) mensen met wie werk(t)en. De werkdruk bij onze mensen is daarom een doorlopend punt van aandacht. Om die reden hebben we zowel een zomer- als winterstop waarin we onze deuren voor publiek sluiten.

Ook op andere manieren zetten we ons onverminderd in voor een veilige en prettige werkomgeving. Omdat we op onze huidige locatie niet over kantoorruimtes beschikken, werkt een deel van ons team vanuit huis. Met wekelijkse voortgangsgesprekken, een vijf wekelijks werkoverleg op locatie en halfjaarlijkse teamuitjes proberen we de lijnen kort te houden.

OSCAM bevindt zich middenin winkelcentrum Amsterdamse Poort, en onze deuren staan letterlijk wagenwijd open. We hebben als museum algemene veiligheids- en calamiteitenprocedures, maar de veiligheid van onze museumhosts vraagt om extra aandacht. Eind 2023 hebben we daarom het contact met wijkagenten en beveiligers van de Amsterdamse Poort geïntensiveerd, beveiligingsapparatuur aangeschaft en proberen we op verschillende manieren het non-bezoek te verminderen. Met betrekking tot sociale veiligheid stellen we in 2024 een externe vertrouwenspersoon aan en maken we een integriteits- en gedragscode die ondertekend wordt door zowel personeel als de mensen met wie OSCAM tijdelijk samenwerkt. Nu we ons kernteam in dienst nemen neemt onze verantwoordelijkheid verder toe. De komende jaren zullen we ons HR-beleid verder uitbouwen en verstevigen.

MIDDELEN

OSCAM wil zorgvuldig omgaan met zijn omgeving en de middelen die het tot zijn beschikking heeft. Zo kiezen we binnen onze marketing en communicatie voor een focus op digitale middelen, proberen we via Museumgoed onze tentoonstellingsdecors een tweede leven te geven en gaan we samen met To Good To Go voedselverspilling tegen. We hechten veel waarde aan transparantie.

Ons huis

OSCAM is in 2017 gestart in het CEC-gebouw in Ganzenhoef en is eind 2019 verhuisd naar de Amsterdamse Poort. Daarbinnen zijn we nu nog gevestigd in het oude winkelpand van Cool Cat, schuin tegenover de KFC, geflankeerd door de Panda Bubble Tea Bar en Hunkemöller. Tussen de fastfoodkip, Instagram drankjes en sexy lingerie tonen wij kunst die de samenleving van vandaag zichtbaar maakt, viert en bevraagt. Onze huidige locatie is een tijdelijke, maar CBRE, huisbaas van de Amsterdamse Poort heeft uitgesproken ons een vaste plek binnen de Poort te willen geven. Die vaste plek krijgen we opnieuw binnen Cluster 8, het centraal gelegen blok tussen het Groot en Klein Bijlmerplein, waar we nu eveneens gevestigd zijn. Dit gehele blok wordt vanaf eind 2025 afgebroken en opnieuw gebouwd. Op de kop van dit nieuwe blok, aangrenzend aan Klein Bijlmerplein, komt Cultuurhuis C8 (werktitel), waar naast OSCAM ook Foundation een plek zal krijgen. We behouden onze huidige 400 m², maar krijgen beter geoutilleerde ruimtes, en extra voorzieningen zoals een kantoor. Het pand zal meerdere verdiepingen krijgen, maar wij gaan voor de ruimte op de begane grond. Volgens de huidige planning kunnen we eind 2027 onze intrek nemen in het pand. In de tussentijd moeten we in het najaar van 2025 nog eenmaal verhuizen naar een tijdelijke locatie. Op dit moment is de kop van Cluster 5 (voormalig New Metropolis, nu tijdelijk Bijlmer Parktheater pop-up) hiervoor in beeld. Hoewel we niet staan te springen om nog twee keer te verhuizen, zijn we wel blij met de beoogde locaties, die beide beter uitgerust zijn voor onze activiteiten dan onze huidige plek.

Marketing & Communicatie

Onze website, nieuwsbrief en social media kanalen vormen een belangrijke basis voor onze communicatie. Zo kunnen we snel en op een toegankelijke manier contact maken met onze community en informatie bieden over komende programma's en gebeurtenissen. Onze website is aan een noodzakelijke update toe, hier hopen we al in 2024 middelen voor vrij te kunnen maken. Onze nieuwsbrief gaat maandelijks naar ruim 1.200 mensen en op Instagram hebben we meer dan 12.100 volgers.

Om publiek te bereiken dat ons nog niet kent, zetten we vooral in op online advertenties op social media. Een aantrekkelijke online campagne met foto's en video's is essentieel voor onze jonge doelgroep. We investeren daarom voor ieder project in zowel een vormgever als een foto- en videograaf. Komende periode gaan we ook actief aan de slag op TikTok, hét medium waarmee we onze jonge community verder kunnen uitbouwen en een nieuw publiek kunnen bereiken. In onze online communicatie uitingen laten we veel kunst zien, maar geven we OSCAM ook een gezicht. Dat doen we door onze makers, het Young OSCAM team en ons publiek in beeld te brengen, waarmee we aan onze jonge doelgroep laten zien: OSCAM is ook van jou!

Vanuit onze maatschappelijke missie zien we onze functie breder dan alleen die van presentatie-instelling. Naast het promoten van onze activiteiten besteden we via onze social media kanalen daarom ook aandacht aan actuele maatschappelijke onderwerpen. We zetten komende jaren flink in op het vergroten van ons online bereik. We zoeken hiervoor de samenwerking op met influencers en een nog te bepalen mediapartner. We streven naar 23.000 Instagram volgers in 2028, en willen met 10.000 volgers op TikTok ook daar een mooie basis hebben gecreëerd.

We willen onze zichtbaarheid en naamsbekendheid verder vergroten, waaronder in Zuidoost zelf. We kiezen daarom naast onze online strategie ook voor twee postercampagnes per jaar rondom onze hoofdtentoonstellingen, evenals advertenties in Zuidoost&Meer, de goed gelezen maandelijkse stadskrant met een oplage van 40.000. Ook onze samenwerking met mArt radio, met een gemiddelde groep luisteraars van 80.000 huishoudens per dag, is gericht op het versterken van onze zichtbaarheid en naamsbekendheid in Zuidoost. Daarnaast gaan we onze activiteiten actiever delen met culturele agenda's en zorgen we dat goed vindbaar zijn op platforms als Tripadvisor.

Bij elke tentoonstelling maken we actief gebruik van free publicity binnen het netwerk van de deelnemende kunstenaars en partners met wie we werken. Zo heeft een samenwerkingspartner als Daily Paper een online bereik van meer dan 500.000 volgers op Instagram. In ons eigen netwerk benaderen we journalisten, bloggers en vloggers om te schrijven en posten over de tentoonstelling en Speak Sessions. In 2023 hebben we geëxperimenteerd met externe pr-bureaus. Dit heeft helaas niet de publiciteit opgeleverd die we gehoopt hadden, en de inhoudelijke afstemming kostte veel tijd. Daarom kiezen we voor een eigen communicatiemedewerker die versterkt wordt door een jonge social media expert.

Als Open Space hechten we grote waarde aan onze toegankelijkheid. Voor ons publiek proberen we zo veel mogelijk drempels weg te nemen. Belangrijk daarin is onze financiële toegankelijkheid. Toegang tot de tentoonstellingen van OSCAM is gratis, en essentieel om onze doelgroepen in Zuidoost - waar 23% van de huishoudens behoort tot de minima - te kunnen bereiken. Onze museumhosts spelen een belangrijke rol in onze sociale toegankelijkheid. Zij zijn onze ambassadeurs en weten wat er speelt. Eenmaal binnen zorgen ze ervoor dat onze bezoekers zich welkom voelen en nemen hen mee in het verhaal achter de tentoonstellingen. Zo dragen zij ertoe bij dat OSCAM voor iedereen een veilige,

vertrouwde laagdrempelige plek is, met cultuuruitingen die van betekenis zijn voor onze community.

Komende periode richten we ons vooral op het verbeteren van onze fysieke en informatieve toegankelijkheid. Dit doen we onder andere door betere bewegwijzering en door toevallige bezoekers direct bij binnenkomst (of zelfs van buitenaf) meer duiding te geven over wat OSCAM is en waar we voor staan. Waar we afgelopen jaren volledig in het Engels communiceerden, kiezen we komende periode voor zowel Engelse als Nederlandstalige communicatie.

Ook in onze digitale toegankelijkheid en informatievoorziening op onze website kunnen we nog stappen zetten. Hier hadden we afgelopen jaren onvoldoende budget voor, maar nemen we vanaf 2025 op in onze begroting. Een uitdaging voor ons vormt tot slot onze fysieke toegankelijkheid. Hoewel onze tentoonstellingsruimtes dat wel zijn, zijn onze toiletten in het huidige pand niet rolstoeltoegankelijk. Omdat het pand gesloopt gaat worden wil de verhuurder hier niet meer in investeren. We gaan daarom op zoek of we in de nabije omgeving van OSCAM een partner kunnen vinden van wie we een rolstoeltoegankelijk toilet mogen gebruiken indien nodig.

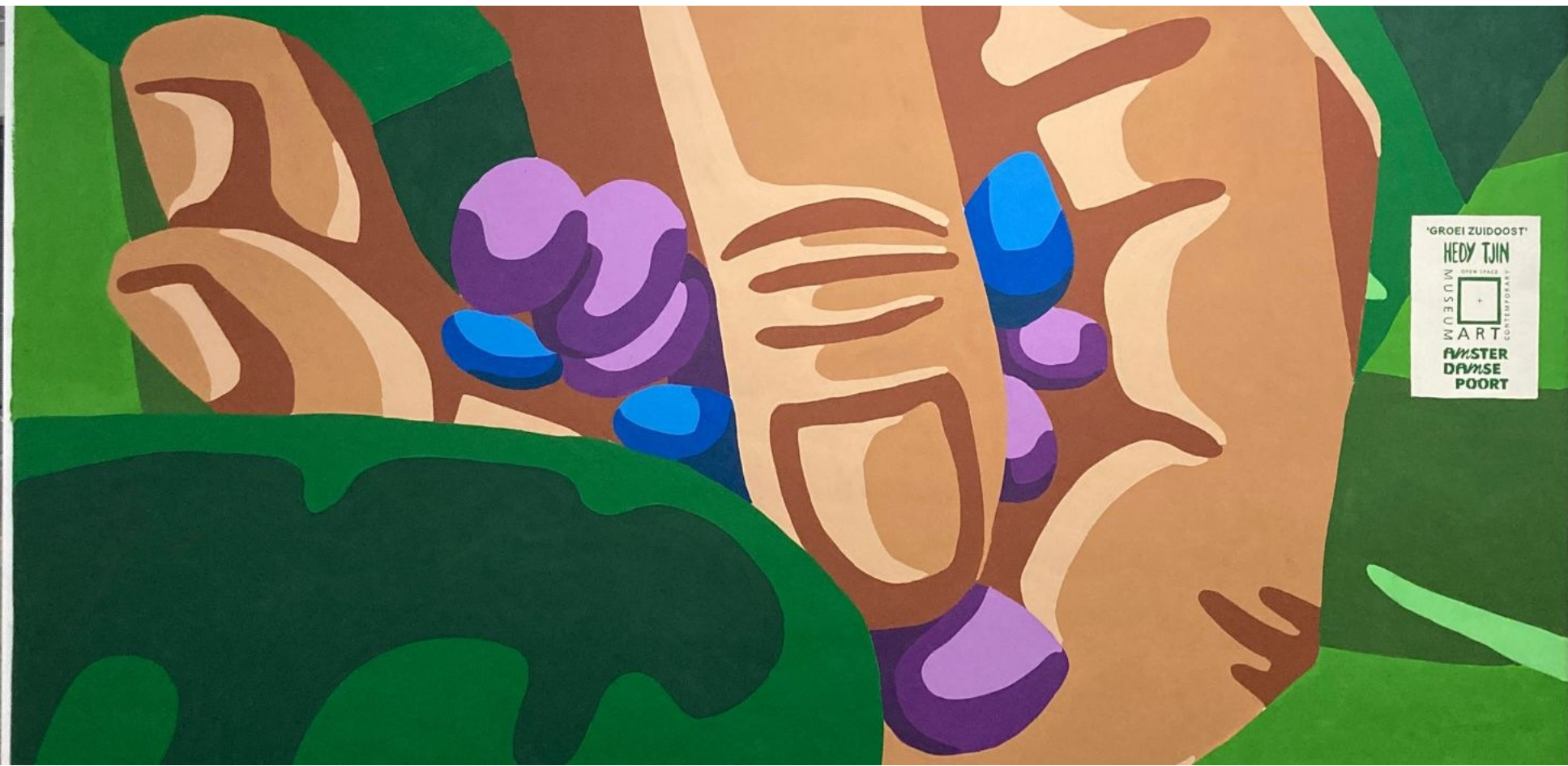

Financieringsmix

Komende jaren bouwen we verder aan OSCAM vanuit een evenwichtige financieringsmix. De basis daarvan moet worden gevormd door meerjarige subsidies, waarmee OSCAM in ieder geval alle vaste lasten en een klein deel van de activiteitenlasten kan dekken. Daarnaast zullen we een beroep blijven doen op subsidies voor specifieke projecten. Gezien onze doelgroepen blijven we komende jaren vasthouden aan een Pay As You Like principe voor onze tentoonstellingen, en ook de 'Met Radio mArt naar het museum' gericht op buurtbewoners houden we gratis. Wel denken we na over het opzetten van onze eigen versie van een donateurs- en vriendenkring gericht op de mensen binnen onze community met financiële draagkracht. We verkennen hierbij vormen van 'aandeelhouderschap', waarmee we onze kernwaarde van gedeeld eigenaarschap op een nieuwe manier kunnen inzetten. Ook voor onze Speak Sessions blijven we een kleine bijdrage vragen. Daarnaast creëren we inkomsten uit de zakelijke verhuur van onze YOMU-ruimte. Hier willen we komende jaren weer steviger op in zetten. Tot slot merken we dat bedrijven geïnteresseerd zijn in onze merkidentiteit en in het jonge creatieve publiek dat we aanspreken. We zijn eind 2023 onder begeleiding van een externe adviseur gestart met het ontwikkelen van een sponsorstrategie die we in de komende jaren zullen uitrollen.

Risicobeheersing

Afgelopen jaren waren de belangrijkste risico's voor OSCAM de afhankelijkheid van incidentele subsidies, de hoge doorloop van personeel door het werken met freelancers en onzekerheid over huisvesting. Door het in dienst laten komen van ons kernteam en het omvormen van Young OSCAM tot tweejarig leer-werktraject denken we het personele risico ondervangen te hebben. Met meerjarige subsidies willen we meer financiële stabiliteit creëren. De doorlopende en positieve gesprekken met CBRE en de bijgevoegde intentieverklaring geven ons vertrouwen ten aanzien van onze huisvesting, maar desalniettemin denken we samen met onze RvT na over alternatieve scenario's en blijven we onze situatie doorlopend onder de aandacht brengen bij het stadsdeel, de gemeente en de bredere sector. ICT en juridische risico's zijn voor OSCAM beperkt, maar we zijn hier alsnog alert op. We werken met opdrachtovereenkomsten en zorgen voor heldere afspraken met leveranciers en personeel dat we inhuren. Financieel gezien is het vanuit het perspectief van risicobeheersing voor de continuïteit van OSCAM wenselijk om voldoende weerstandsvermogen op te bouwen. Komende jaren willen we daarom een continuïteitsreserve opbouwen waarmee we onze vaste lasten tenminste drie maanden kunnen doorbetalen. Met de komst van een Business Manager willen we extra stappen zetten in budgetbewaking en -beheer.

Hedy Tjin 'Groeï Zuidoost' in P23